1857. **LEYDSCHE COURANT.** N°. 109.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 11 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 September.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd aan het Kabinet van Pleisterbeelden, Prenten, Teekeningen enz. enz. bij onze Hoogeschool, ten geschenke te geven een exemplaar van HD. portret, gravure door J. W. Kaiser, naar de schilderij van N. Pieneman.

— Aan den Heer Dr. W. H. de Vriese, Hoogleeraar in de Kruidkunde alhier, is onlangs bij Koninklijk besluit, voor den tijd van 3 jaren, eene zending naar Neerl. Indië opgedragen in het belang van de cultures, bijzonder op het eiland Java. Wij vernemen, dat dit besluit genomen is uit overweging van de noodzakelijkheid, om een wetenschappelijk onderzoek in te stellen naar den staat der cultures in Neerl. Indië, bijzonder op het genoemde eiland, en naar de middelen, welke geschikt zijn om deze, in het vereenigd belang van Nederland en zijne bezittingen in het Oosten, te ontwikkelen. Tevens zou hem zijn aanbevolen, op te sporen en aan te toonen, welke op Java thans nog niet of niet algemeen ingevoerde producten aldaar met vrucht zouden kunnen worden geteeld. Deze zending, hoezeer in haren aard minder uitgebreid, doet eenigzins denken aan die, welke in 1815 aan den Hoogleeraar Reinwardt werd opgedragen. Het is intusschen te hopen, dat deze nieuwe zending voor onze O. I. bezittingen en voor de wetenschap meer uitkomsten zal opleveren, dan met die vroegere het geval is geweest; en dit mag men met gerustheid verwachten, zoowel omdat, naar ons bekend is, niemand meer dan de Heer de Vriese zelf het betreurt, dat de Heer Reinwardt nooit heeft kunnen besluiten, het verslag zijner zending openbaar te maken, en zich beijvert, uit de nalatenschap van zijn voormaligen leermeester aan het licht te brengen alles wat nog van wetenschappelijk belang mag worden beschouwd, — als omdat, wanneer wij verder omtrent den inhoud van het besluit zijner benoeming juist onderrigt zijn, hem bepaald is opgedragen om binnen den tijd van 2 jaren na zijne terugkomst in Nederland een beredeneerd verslag zijner bevindingen in Neerl. Indië aan de Regering aan te bieden, vergezeld van zoodanige uitgewerkte voorstellen, als waartoe hij, in hetgeen hij tijdens zijne zending zal hebben opgemerkt, aanleiding zal hebben gevonden.

(*A. K. en L. B.*)

Bij het bovenstaande kunnen wij voegen dat de Heer de Vriese het behoud van het Hoogleeraarambt alhier als voorwaarde van de aanneming dezer missie heeft gesteld, en dat Heeren Curatoren door de Regering daarop gehoord en daarin berustende, hebben goedgevonden te bepalen, dat zijne lessen zullen worden gegeven door Dr. W. F. R. Suringar, een der meest uitstekende voormalige kweekelingen van deze Hoogeschool; dat Zijn Hoog-Gel. zijne reize zal doen met de overland-mail in de tweede helft van October, te gelijk met Dr. J. E. de Vrij, benoemd Inspecteur voor scheikundig onderzoek in Oost-Indië; dat beide geleerden eenigen tijd op Ceylon zullen vertoeven, alwaar, gelijk bekend is, onderscheidene takken van kultuur den hoogsten graad van ontwikkeling hebben verkregen; eindelijk kunnen wij, ten aanzien van Reinwardts wetenschappelijke nalatenschap berigten, dat de reize door de Molukken in 1821—22 door den Heer Reinwardt gedaan, door den Heer de Vriese uit zijne nagelaten papieren voor de uitgave bewerkt, ter boekdrukkerij van de Wed. La Lau geheel afgedrukt is en weldra door den boekhandelaar Frederik Muller te Amsterdam zal worden uitgegeven, voorzien van eene uitvoerige levensschets van den Heer Reinwardt en met onderscheidene belangrijke bijlagen vermeerderd. Deze uitgaaf geschiedt op kosten van het Kon. Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde, te Delft.

— Op den 8sten dezer hield de hier gevestigde Rederijkerskamer *Vondel*, eene buitengewone vergadering met Dames, in het lokaal Zomerzorg, nabij deze stad. Het programma bestond uit de navolgende stukken: 1. Fragmenten uit de overwintering der Hollanders op Nova-Zembla, van H. Tollens Cz.; 2. de Wachtende, van S. J. van d. Bergh; 3. Fragment uit het dichtstuk »de Dochter van Herodias," van B. ter Haar, 4. Neen en Ja, van W. J. van Zeggelen; 5. een Proces in den Dop, blijspel in verzen, in twee afdeelingen, door onzen stadgenoot J. M. E. Dercksen. De voordragt mogt uitstekend genoemd worden, waarvoor de declamatoren luide toejuichingen van het Publiek verwierven en de talrijke opkomst, ondanks het zeer ongunstige weder, bewees, dat *Vondel* zoo het zich wil doen hooren, altijd belangstellende ooren vindt. Ook den Heer Dercksen werd de welverdiende hulde gebragt; en toen deze, gehoor gevende aan den wensch der aanwezigen, op de estrade verscheen, ruischten onder daverend handgeklap, de toonen der fanfare van het muziek corps der Leydsche Schutterij, dat zich vóór en na de werkzaamheden, als ook in de pauze, op eene verdienstelijke wijze deed hooren en medegewerkt heeft om het genoegen van den avond te verhoogen.

Wij wenschen èn de Kamer *Vondel* èn den schrijver geluk met het gunstig gevolg hunner werkzaamheden. Dat zij beide op den ingeslagen weg voortgaan en het publiek op die wijze nog vele aangename oogenblikken mogen verschaffen.

— Naar men verneemt, moet bij de Regering het voornemen bestaan, de gevangenis voor jeugdige veroordeelde meisjes, thans te Amsterdam gevestigd, over te brengen naar Montfoort, alwaar een oud kasteel bestaat, dat met weinige onkosten tot zoodanig gesticht is in te rigten. Voorts zou men de criminele gevangenis te Woerden willen overbrengen naar Leeuwarden, zoodat er maar eene strafgevangenis in het rijk zou bestaan, als een gevolg van het nieuwe stelsel, in 1854 aangenomen. De gevangenis te Woerden zou, in dat geval, worden ingerigt voor jeugdige veroordeelde jongens, terwijl de gevangenis te Rotterdam alleen zou worden ingerigt tot een huis van arrest.

— In Augustus zijn op den Holl. spoorweg vervoerd 135,913 personen en is ontvangen *f* 130,198; op den Rijnspoorweg vervoerd 108,969 personen en ontvangen *f* 195,505.

— Dezer dagen zal te Haarlem worden gehouden eene tentoonstelling van jong vee, varkens, pluimgedierte en voortbrengselen van land- en tuinbouw, op de Stads-Doelen. Zij zal worden gehouden op Zondag middag 13 dezer, van 12 tot 5 ure, en Maandag van 11 ure des voormiddags tot 4½ ure des namiddags. De leden der Hollandsche Maatschappij van Landbouw hebben, op vertoon van hun doorgaand bewijs, vrijen toegang voor zich en eene Dame. De inzenders hebben, op vertoon van een door den Secretaris kosteloos af te geven persoonlijk bewijs, vrijen toegang. Elk ander betaalt 25 cents. —

Voor de inzenders van vee en voortbrengselen van den land- en tuinbouw, zijn de voorwaarden in het programma vermeld. Voor de voorwerpen worden 22 eerste en 22 tweede prijzen uitgeloofd. De hoogste der eerste prijzen is van *f* 40 voor den best gekeurden pinkstier. De uitgeloofde prijs wordt toegewezen, al is er slechts één voorwerp ingezonden, mits het der bekroning waardig worde gekeurd.

— Te Amsterdam bevinden zich dezer dagen 10 jeugdige Egyptenaren, die te Parijs onder de leiding van den Heer Blanchet hunne opvoeding ontvangen. Zij hebben de merkwaardigheden der stad in oogenschouw genomen.

— Van Hellevoetsluis is naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken het schip *Admiraal de Winter*, aan boord hebbende 30 handwerkslieden.

— Te Monnickendam heeft Zondag ll. voor het eerst de straatverlichting door gas plaats gehad.

— Zondag ll. is te Utrecht in 72jarigen ouderdom overleden de Heer Mr. A. van Goudoever, rustend Hoogleeraar in de letteren aan de Hoogeschool aldaar. Hij was in 1813 benoemd tot Lid van de Maatschappij der Nederl. Letterkunde.

— De papierfabrieken te Apeldoorn beleven thans eene in jaren niet gekende welvaart, naardien de aanvragen menigvuldig en de prijzen zeer verbeterd zijn. Nu ook de prijzen der lijm sedert eenigen tijd bijzonder zijn verhoogd, hebben eenige fabriekanten, en dat met uitmuntend gevolg, beproefd om door het koken van lijmvleesch in deze behoefte te voorzien. Het aldus gelijmde papier voldoet in elk opzigt aan de vereischten, zoodat men thans het middel heeft gevonden, om met aanwending van minder kosten even goede uitkomsten te verkrijgen.

— Te Kootwijk (Gelderland) is in de vorige week een persoon, die zich tijdens een onweder in het veld tegen eene houtmijt had geplaatst, door den bliksem doodelijk getroffen.

— Te Franeker had in de vorige week eene kaatspartij plaats tusschen 36 personen, van 's morgens 10 tot 's avonds 7 ure, onder afwisseling van muziek. Drie gebroeders Boorsma, van Tjummarum, hebben den prijs, drie zilveren doozen gewonnen, en drie gebroeders Feikens, van Wintum, als premie, drie zilveren lepels.

— Met het uitbakenen van den spoorweg van Zevenaar in de rigting naar Rheine is men reeds gevorderd tot op ongeveer 6 uren afstands van eerstgenoemde plaats, en wel tot in de nabijheid van het dorp Ruurlo.

— De krijgsoefeningen in het geretrancheerde kamp Willem II nabij 's Hertogenbosch, hebben Maandag ll. een aanvang genomen. Reeds op den eersten dag hebben de troepen, grootendeels uit jeugdige militairen bestaande, veel lof ingeoogst, zoo door hunne houding als door hunne vaardigheid in het behandelen der wapenen. De oefeningen zullen geregeld des Maandags, Woensdags en Vrijdags plaats hebben.

— Te Valkenburg (Limburg) heeft Zondag avond een hevige brand gewoed. Drie huizen zijn daardoor vernield. Bij de blussching van dien brand zagen de omstanders een vreemd voorval. Van onder de heete asch, kwam een klokhen met hare kuikens te voorschijn, welke men onbeschadigd zag weg loopen.

's GRAVENHAGE, 10 September.

Z. M. heeft goedgevonden den Paardenarts der 3de kl. R. G. Roberton, ingedeeld bij het 1ste reg. dragonders, voor den tijd van 5 jaren te detacheren bij het leger in Oost-Indië, alsmede om den 1sten Luit. V. L. Schwartz en den 2den Luit. J. A. Rausch, van het 3de reg. infanterie, in hunnen rang over te plaatsen bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië.

— De Heer Netscher, Resident van Tappanoli, op Sumatra, is door den Koning van Hanover benoemd tot Ridder van de Kon. Guelphen-orde 4de kl.

— Naar men verneemt heeft Z. M. aan de Protest. gemeente te Garderen (Gelderland), eene bijdrage toegezegd tot vergrooting van het kerkgebouw benevens een orgel.

— Het vertrek van H. M. de Koningin blijft op aanst. Maandag bepaald.

— Z. K. H. Prins Frederik heeft in een bijzonder gehoor ontvangen Dr. S. A. Buddingh, welke geleerde reiziger, zoo men weet, eerst onlangs uit Ned.-Indië herwaarts is teruggekeerd, na aldaar gedurende 5 jaren de minst bekende gewesten te hebben bezocht. Het onderhoud, dat hij met Prins Frederik gehad heeft, heeft geruimen tijd geduurd.

— De Minister van Oorlog zal, te rekenen van Dingsdag den 15den dezer, wederom als naar gewoonte gehoor verleenen.

— Bij den Minister van Finantiën is ontvangen *f* 30, door een onbekende, onder het postmerk Amsterdam, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

— De Baron Sirtema van Grovestins, Gezant onzer Regering bij het Spaansche Hof, bevindt zich thans in de residentie.

— De Baron Sina, die eenen geruimen tijd op het Badhuis te Scheveningen heeft doorgebragt, en zich aldaar op verschillende wijze de achting en liefde van allen heeft verworven, is heden van daar naar Brussel vertrokken.

— De Staatsraad Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland heeft, naar men verneemt, afwijzend beschikt op het adres aan hem opgezonden door een aantal notabele ingezetenen der gemeente Dordrecht, waarbij zij zich beklagen over de voorgenomene algemeene herziening van den eersten grondslag van het personeel te dier stede.

— Gisteren hebben de krijgsoefeningen op de vlakte van Waalsdorp een aanvang genomen. De troepen uit Leyden en Delft worden met den spoortrein heen en teruggevoerd. Door het gunstige weder uitgelokt werden die oefeningen reeds door vele belangstellenden bijgewoond. Bij het ten uitvoer brengen der manoeuvres hebben twee dragonders belangrijke verwondingen bekomen. De een heeft aan zijn been ernstige kneuzingen verkregen, doordien zijn paard is nedergestort. De andere heeft, insgelijks door het vallen van het paard, met zijn sabel eene wonde aan de kin verkregen.

— Er is reeds een aanvang gemaakt met den aanleg van het nieuwe hôtel garni, in de nabijheid van het Groot Stedelijk Badhuis, dat door onzen stadgenoot, den Heer Maxwils, zal gebouwd worden. Het doet ons genoegen hierbij de bijzonderheid te kunnen melden, dat de eerste materialen, daarvoor benoodigd, door het Scheveningsche kanaal kunnen worden aangevoerd. Dit kanaal is thans tot aan den Scheveningschen molen voltooid.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 8 September.

De Koningin en de Prins-Gemaal hebben dezer dagen aan de volksfeesten in de Schotsche Hooglanden deelgenomen.

— De *Times* laakt de hooghartigheid van Lord Redcliffe te Konstantinopel, en zegt dat de Regering, in weerwil van de groote diensten door dien Gezant aan den lande bewezen, hem moet terugroepen. Het zou dan echter volgens dat blad noodzakelijk zijn dat Frankrijk ook den Heer de Thouvenel terug riep.

— Voor het einde der week verwacht men op nieuw berigten uit Indië. Zij worden met ongeduld te gemoet gezien.

— Te Woolwich is bevel ontvangen om ten spoedigste nog meer artillerie naar Indië te zenden. Vroeger waren daartoe reeds 1550 man met de noodige Officieren aangewezen, thans zal dit getal met nog 1350 man worden vermeerderd. Zij moeten bij hun vertrek voorzien worden van al het voor eene belegering vereischte materieel, en, bepaaldelijk van het geschut hetwelk in de Krim als belegeringstrein gediend heeft. In afwachting van hun vertrek worden deze manschappen in de behandeling van grof geschut geoefend.

— De maalboot *Jura*, uit Gibraltar, is te Portsmouth aangekomen met 900 soldaten en 30 Officieren. Die manschappen zijn niet aan land mogen gaan, zoodat men verwacht dat ze terstond naar Indië zullen worden gezonden.

— Zondag ll. is alhier de zesde jaarlijksche vergadering der Mormoniten gehouden. Des morgens waren er 600 personen bijeen vergaderd, welk getal aan den avond tot 1000 was geklommen.

— Te Belfast hebben ongeregeldheden plaats gehad, ter zake van predikatiën op de openbare straat, waarbij de tusschenkomst der policie is gevorderd, die van hare vuurwapenen moest gebruik maken, waardoor verscheidene personen zijn gewond, en een zelfs om 't leven is geraakt. De Overheid is echter meester gebleven en de orde hersteld.

— De Heer Wodehouse, Gouverneur van Britsch Guyana, is, toen hij zich te Georgetown met zijn gezin naar Engeland wilde inschepen, door eene volkshoop aangevallen en mishandeld. Naar men meent was zulks het gevolg van het misnoegen der vrijgelaten slaven, wegens het aanleggen van bevolkings-registers en het heffen eener belasting bij die inschrijving, dat ingevoerd was om hen van de landlooperij af te houden en aan eene geregelde levenswijze te gewennen.

— Uit de Vereenigde Staten verneemt men, dat hoewel de graanoogst uitmuntend is uitgevallen, de aardappelen veel door ziekte hebben geleden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 September.

Z. M. de Keizer heeft eene som van 33,000 fr. naar Londen gezonden, ten behoeve der slagtoffers van den Indischen opstand; daarvan zijn 24,000 fr. uit Zr. Ms. eigen middelen, het overige is door de Keizerl. garde geschonken.

— De reis des Keizers naar Duitschland blijft natuurlijk het onderwerp van aller gesprek. Naar men zegt zal Z. M. op den 21sten het kamp van Châlons verlaten, zoodat het twijfelachtig is of de Keizerin aldaar zal komen. De geruchten doen den Koning van Beijeren mede naar Stuttgart gaan, zelfs onzen Keizer naar Darmstadt, om den Koning van Pruissen te ontmoeten.

— Prins Napoleon is door den Koning van Sardinië uitgenoodigd Turyn te bezoeken. Men verneemt dat de Prins in November aan die noodiging zal voldoen.

— De Aartsbisschop van Parijs heeft eene reis naar Zwitserland ondernomen, en zal ongeveer 14 dagen afwezig blijven.

— De zittingen van de Algemeene Raden zijn thans gesloten. De meeste hunner hebben zich ter gunste van het ontwerp van den Heer de Lesseps, tot doorgraving van de landengte van Suez, verklaard.

— De krijgsoefeningen en de tooneelvoorstellingen hebben in het kamp van Châlons een aanvang genomen. De Keizer geniet eene volmaakte gezondheid. Onder meer bijzonderheden wordt verhaald, dat een Burgemeester van een dorp nabij Châlons van een bezoek des Keizers was onderrigt. Het lange wachten verdroot den man; hij trok zijne beste kleederen uit en ging als naar gewoonte gras voor zijne beesten snijden. Toen de Keizer later kwam zeide zijne echtgenoote: Mijn man is niet te huis, Mijnheer Napoleon, maar als hij terugkomt zal hij zich aankleeden en u verwelkomen.

— Onder de geregtigden tot verkrijging van de St. Helena medaille, bevindt zich nog een man van 107 jaren, Harmand genaamd. Hij mag zich nog in eene goede gezondheid verheugen.

— In de Champs-Elysées is een apen-jagt gehouden. Een aap, toebehoorende aan den clown van het cirque, was ontsnapt, en alle pogingen sedert 3 dagen aangewend om hem meester te worden waren mislukt. Hij sprong van tak op tak en toonde aan ieder die hem naderde de tanden. Daar hij als zeer kwaadaardig bekend stond, was men bevreesd dat hij soms de kinderen, die gewoonlijk in den tuin spelen, zou aanvallen, en men besloot dus hem af te maken. Met toestemming van den eigenaar zochten eenige met geweren gewapende agenten hem op, en bij eene tweede losbranding viel het dier dood neder.

— Het *Journ. des Débats* bevatte dezer dagen een goed geschreven stuk over den opstand in Engelsch-Indië, naar aanleiding van bijzondere berigten uit die streken. In de inleiding merkt de schrijver te regt aan, dat er een groot onderscheid bestaat tusschen de officiële rapporten van de Fransche en van de Engelsche legerhoofden. Die van de Fransche veldheeren geven eene levendige schildering van de militaire gebeurtenissen, die van de Engelschen daarentegen zijn droog, en spreken over eenen veldslag, als of het eene wapenschouwing is geweest. Maar wat de Engelschen hierin missen, wordt vergoed door de uitvoerige berigten in de dagbladen en de bijzondere brieven door Officieren aan hunne familiën geschreven. Daarin worden de gebeurtenissen naar waarheid en met de levendigste kleuren vermeld.

De schrijver verhaalt vervolgens een aantal bijzonderheden, waarvan sommige reeds van elders bekend zijn; de twee volgende mogen hier echter eene plaats vinden.

Een bejaard Engelschman, die in Indië grijs is geworden, verzekert dat de opstand eene staatkundige en militaire zamenzwering is, en dat hij geenszins in de proselytenjagt der geestelijken zijnen oorsprong heeft. Een oude Brahmin, die hij reeds 50 jaren gekend had, kwam bij hem en vroeg: Hebt gij de rede van Lord Ellenborough in het Hoogerhuis gelezen. Het antwoord was ja. Hebt gij dan ooit zulke zotheden gezien? Ieder verstandig inboorling kan niet nalaten er om te lagchen en er eene reden te meer tot ontevredenheid uit putten. Zoolang er geen dwang wordt uitgeoefend, zal het godsdienstig proselytisme de inboorlingen niet kwetsen; wat gaat het hem aan hoeveel geld daaraan wordt te koste gelegd en wie zulks verschaft, al was het de Gouverneur-Generaal of Koningin Victoria zelf. De opstand is alleen het werk van de Muzelmannen om de magt der Engelschen in Indië te vernietigen, ten hunnen voordeele. Zij hebben de cipayers reeds sedert lang opgeruid, want gedurende 100 jaren hebben zij reeds in alle moskeën voor de herstelling van het huis Timour en den Koning van Delhi gebeden ten hemel gezonden.

De schrijver zegt vervolgens dat men zich gemakkelijk een denkbeeld kan vormen van den indruk die de gepleegde gruwelen in Indië op de Engelschen hebben gemaakt. Gelooft niet, schrijft een persoon, eerst sedert kort in Indië aangekomen, dat gij alles weet wat hier omgaat. De waarheid is zoo verschrikkelijk dat de dagbladen ze niet kunnen melden. Men zelfs vermijdt men er over te spreken. Maar men kan den indruk van het gebeurde op ieders gelaat lezen; wanneer men er op zinspeelt, dan trekken de lippen krampachtig te zamen en het is alsof de bliksem uit de oogen springt. De verbolgenheid van de Engelsche pers is niets bij deze uitdrukking en al hare bedreigingen zijn zwak in vergelijking van deze stomme woede.

— De *Presse* deelt nog eenige bijzonderheden mede uit een brief uit Calcutta. Daarin wordt het getal der personen, bij de verovering van Cownpore door de muitelingen omgebragt, op 650 geschat, waaronder een Franschman, de Heer Beauvais met zijne vrouw en 2 dochters. Het inlandsche hoofd, Nena Saib, die aan de spits staat van 10,000 man, verwoest alles en vernielt al de Engelsche bezittingen tot op den grond. De schrijver meent, dat het leger der opstandelingen 120- à 130,000 man bedraagt, waaronder zich 1500 Europeanen van het voormalige Engelsch-Italiaansche legioen zouden bevinden. De Muzelmannen zijn nog woedender dan de inboorlingen.

— Bij gelegenheid dat dezer dagen eenige herstellingen werden gedaan aan de kerk te Jaulges, canton St. Florentin, heeft een leidekker, een man van 72 jaren, den vrij hoogen toren beklommen, en is op het kruis gaan zitten. Na aldaar een liedje te hebben gezongen, is hij met den haan die op den torenspits stond, naar beneden gegaan, zeggende: ik zal er die wel weder opbrengen.

— Te Kerbescant, een dorp niet verre van Lorient, heeft een hevige brand plaats gehad, veroorzaakt door dat een persoon een nog brandende lucifer in een hoop stroo had geworpen.

— Voor het Hof van Assises te Laon (dep. de l'Aisne) zal eerlang de zaak behandeld worden eener rooverbende, die gedurende geruimen tijd onderscheidene departementen onveilig heeft gemaakt. De akte van beschuldiging, 70 bladz. in 4°., brengt treurige bijzonderheden aan het licht. De instructie dezer zaak heeft 2 jaren geduurd, van wege de ontvlugting van den hoofdbeschuldigde, Lemaire genaamd, die, met eene buitengewone ligchaamskracht toegerust, moeijelijk was in handen te krijgen.

— In de omstreken van Vienne (dep. Isère), een maand geleden deerlijk door den hagel geteisterd, trekt het de aandacht dat de vruchtboomen op nieuw in bloei staan; ook in de wijngaarden ziet men de druiven zich weder zetten.

— In Kabylie heerscht eene gewenschte orde. De verstandhouding tusschen de inboorlingen en onze soldaten is uitmuntend. De Kabylen houden hun woord en onze Officieren kunnen alle punten vrij bezoeken. De aanleg van den grooten weg en van het fort Napoleon vordert snel, en voor het einde van den zomer zullen de troepen voorzien zijn van al de tot hun verblijf aldaar benoodigde inrigtingen.

ITALIE.

Men verneemt dat de geschillen tusschen den Pauselijken Stoel en de Mexikaansche republiek spoedig uit den weg zullen geruimd zijn. De Paus zou in den gedanen verkoop der kloostergoederen berusten.

— Een groot aantal ingezetenen van Rome heeft bij gelegenheid van 's Pausen terugkeer in de stad, het voorbeeld van andere steden gevolgd, en aan het Gemeentebestuur een adres ingezonden, ter overhandiging aan den Paus, waarin zij aandringen op het invoeren van staatkundige en administrative hervormingen.

— De Aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk en zijne gemalin, hebben den 6den Sept. hunne intrede te Milaan gedaan. De stoet was schitterend, en de ontvangst van de zijde der bevolking zeer hartelijk. Des avonds was de stad luisterrijk verlicht.

— De Koning van Sardinië is uit Savoye weder in zijne residentie teruggekeerd.

PRUISSEN.

BERLIJN, 8 September.

Het berigt van de *Zeit* over het geschil tusschen Frankrijk en Denemarken is overdreven; er is van een ultimatum geen sprake geweest. De zaak is op het punt van geschikt te worden.

— Uit de omstreken van Minden vertrekken zeer veel personen naar Noord-Amerika. Meer dan 1000 van die landverhuizers zijn te Bremen aangekomen. Dezer dagen heeft men er 8 gevangen genomen, die, hoewel zij voor de krijgsdienst waren opgeroepen, echter wilden vertrekken.

— Volgens berigt uit Stuttgart, zijn aldaar een groot aantal kunstenaars en werklieden bezig met het in orde brengen van het Kon. Paleis, ten einde de verwacht wordende Vorsten waardiglijk te kunnen ontvangen. Ook op de zomerverblijven van den Koning en van den Kroonprins worden groote toebereidselen gemaakt. In de omstreken is reeds een legercorps bijeengetrokken van omstreeks 20,000 man.

— Op den 2den dezer heeft een geweldige hagelslag in sommige oorden van Rijn-Beijeren de wijnbergen geheel vernield, alsmede in vele streken van de Paltz de te veld staande tabak. De schade is ontzaggelijk en wordt bij vele honderd duizend gulden berekend.

— Uit Emmerik wordt het volgende gemeld: Op een spoortrein naar Nederland zijn valsche plaatsbriefjes ontdekt. Naardien zij, voor verminderden prijs, worden aangeboden, onder voorwendsels, die wel eenigen schijn van waarheid hebben, meent men het reizend publiek te moeten waarschuwen voor deze kwade praktijken, waarvoor het zich zeer goed kan in acht nemen. De buitengewone drukte aan het station alhier op Zondagen, is oorzaak, dat zulks ongestraft heeft kunnen geschieden. Het bestuur is echter op zijne hoede, en het gevolg kan zijn, dat reizigers, welke in het bezit van zoodanige briefjes zijn, oponthoud ondervinden, en tot aflegging van getuigenis, terug worden geroepen.

— Te Darmstadt is eene verordening verschenen ter voorkoming van ongelukken, die ontstaan uit het springen van stoomketels in de fabrieken, enz. Tot verhoeding hiervan zullen de nieuwe ketels, alvorens gebruikt te worden, alsmede de reeds in gebruik zijnde stoomketels, door eene Commissie van deskundigen onderzocht worden. Daarbij wordt ook voorgeschreven, hoeveel stoomkracht bij iedere soort dier ketels zal mogen worden aangewend.

— Te Osnabruck zag men in den avond van 30 Aug. de berg Boren, nabij Hourg, in vuur staan. Dit punt ligt zeer verheven en is bedekt met kreupelhout. 100 morgen waren reeds aangetast en aan blussching viel niet te denken.

— De Koning van Denemarken zal eerstdaags Jutland en Sleeswijk bezoeken. De Kamers in genoemd rijk zijn onverwachts tegen 30 dezer bijeengeroepen.

— Uit Stokholm wordt berigt, dat de Geneesheeren van den Koning het noodig oordeelen dat Z. M. zich ten minste nog gedurende een jaar van het beleid der regeringszaken moet onthouden. Dien ten gevolge zal er een Regeringsraad worden ingesteld, gekozen uit de vier standen des rijks.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 7 September.

's Keizers reis door Hongarije is thans afgeloopen. Z. M. is weder op het kasteel Laxenburg teruggekeerd.

— De vierde zitting van het Congres voor de statistiek werd door ongeveer 200 leden bijgewoond. Nadat de afgevaardigden van Beijeren en van Toscane hunne verslagen hadden uitgebragt, bekwam de Heer von Czoernig het woord, die in eene belangwekkende rede de statistische verrigtingen in Oostenrijk mededeelde. Eerstdaags zal er eene statistiek over de spoorwegongelukken worden openbaar gemaakt; die over de wegen is mede verre gevorderd. Op de statistiek omtrent den landbouw valt nog niet te roemen, echter hebben onderscheidene maatschappijen, vooral in Boheme, daaromtrent doeltreffende maatregelen genomen. Betrekkelijk den vreemden handel wordt er jaarlijks een overzigt gegeven van den in- en uitvoer, 600 bureaux van tolbeambten leveren daartoe bijdragen. Eerstdaags zal er een werk verschijnen, onder den titel van *Reorganisatie van Oostenrijk*, waarin al de hervormingen sedert 1848 in Oostenrijk ingevoerd, zullen opgesomd worden, alsmede de daardoor verkregene uitkomsten. Na dezen redenaar bragt de Graaf de Ribaldo nog een verslag uit over Spanje en de Republiek van Chili.

De onderscheidene Afdeelingen van het Congres hebben, als slotsom hunner werkzaamheden te kennen gegeven dat zij verlangen: 1°. door de Afdeeling Geneeskunde, eene naauwkeurige opgave in alle beschaafde Staten van de oorzaken des doods, naar aanleiding van en overeenkomstig met een algemeen aangenomen programma, en in verband met eene algemeene lijkschouwing. 2°. Door de Afdeeling voor de Regtszaken de mededeeling van de strafregterlijke statistiek en eene opgave van de burgerlijke regtsgedingen, naar aanleiding van bepaalde formulieren. 3°. Door de Afdeeling voor de financiële belangen, eene algemeene statistiek van crediet-inrigtingen, banken en op actiën gevestigde maatschappijen.

De vijfde of laatste zitting werd door 250 leden bijgewoond. Daarin werd een brief voorgelezen uit de Vereenigde Staten, waarbij de Regering zich verontschuldigd geen deel aan het Congres te hebben genomen, aangezien de geldelijke middelen voor zoodanige zendingen ontbreken. Op voorstel van den Engelschen afgevaardigde, wordt besloten de bepaling der plaats voor eene volgende bijeenkomst aan de Oostenrijksche Commissie over te laten, waartoe echter Londen wordt aanbevolen.

— Tot het indienen van plannen voor het te Pesth op te rigten gedenkteeken van wijlen den Aartshertog Joseph, zullen, naar men verzekert, de vier uitstekendste beeldhouwers van Europa uitgenoodigd worden; ook de niet aangenomene drie ontwerpen zullen eene aanzienlijke belooning ontvangen.

— Aan de redacteurs der onderscheidene dagbladen is van wege de policie berigt, dat zij zich moeten onthouden van alle mededeelingen, op de Christelijke geloofsleer betrekking hebbende.

— Hier ter stede wordt thans versche zeevisch over den spoorweg van Triest aangebragt, die ten gevolge van overeenkomsten met visschers aan de Adriatische zee tot zeer billijke prijzen wordt afgeleverd. Onze stad zal dus voortaan de oesters van Hamburg en Ostende kunnen ontberen.

— Op onderscheidene markten van Zuid-Duitschland heeft de wol eene nieuwe prijsverhooging ondergaan.

— Aan de groote processie uit Presburg naar Maria-Zell, om het 700-jarig bestaan van het wonderdoende beeld aldaar te vieren, namen omstreeks 15,000 bedevaartgangers uit alle deelen des lands deel. Deze talrijke processie had een uur noodig, om de brug over te trekken. De Kardinaal Vorst Primaat sloot den trein met 12 andere hooge Geestelijken, alle in vol praalgewaad.

— Uit verschillende oorden des lands ontvangt men berigten omtrent hevige branden. Het dorp Nemet-Magasi, in Hongarije, heeft daardoor 70 huizen verloren en een aantal schuren met veldvruchten gevuld. Te Servay, Farad en Bodony hebben mede branden plaats gehad. Te Ostrau, in Moravie, zijn 55 pakhuizen of solders vernield met den geheelen voorraad graan enz. die daarin was opgeslagen.

RUSLAND.

De Oostenrijksche Generaal v. Parrot is te Warschau aangekomen, om den Keizer namens zijnen meester te begroeten. Men maakt hieruit op dat Oostenrijk, met het oog op de aanstaande bijeenkomst van de Keizers van Rusland en Frankrijk, gaarne op eenen goeden voet met onze Regering wil blijven. In den laatsten tijd heerschte er tusschen de beide Regeringen eene verregaande koelheid.

— Aan de Russische spoorwegen wordt ijverig gewerkt. Men hoopt dat de Keizer bij zijne terugkomst uit Duitschland van een gedeelte (tusschen Warschau en Petersburg) zal kunnen gebruik maken.

— Naar men zegt heeft er bij de missie van Russische geestelijken naar Peking, die volgens eene oude overeenkomst aldaar worden toegelaten, een ernstig verschil plaats gehad. De Regering had daarbij eenige personen gevoegd, en wel Officieren van de genie, die door den Gouverneur van Peking aan de grenzen in hechtenis zijn genomen. Vroeger is er echter reeds hoog opgegeven van het gunstig onthaal dat de leden der zending hadden genoten.

TURKYE.

In Moldavie zijn de Minister van Binnenl. Zaken en 7 Prefecten ontslagen. De reden hiervan moet zijn dat Vorst Vogorides, thans, nu zijne kuiperijen mislukt zijn, van gevoelen is veranderd en tot eene vereeniging der Vorstendommen overhelt. De bovengenoemde personen zijn dus het slagtoffer van zijne wispelturigheid. Alles kondigt aan dat de nieuwe verkiezingen regelmatig zullen plaats hebben, en dat de kiezers, die voor de vereeniging zijn gestemd, thans niet zullen achterblijven.

STADS BERIGTEN.

De BURGEMEESTER der Gemeente LEYDEN,

Gezien art. 1 der Verordening regelende de invordering eener plaatselijke belasting op de honden (Gem. blad N°. 19);

Doet te weten, dat de termijn tot aangifte van honden, welke, voor alle Wijken dezer Gemeente, *met inbegrip der Buitenwijk*, voor dit jaar 1857 binnen 2 maanden na de afkondiging van het Besluit tot heffing en de Verordening op de invordering dier belasting moet plaats hebben, met den 14den dezer maand is verstreken, en herinnert mitsdien allen die in gebreke mogten zijn gebleven de vereischte aangifte te doen, daartoe alsnog ten spoedigste over te gaan.

De Burgemeester voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM.

Leyden, 10 September 1857.

Burgerlijke Stand.

Van den 3 tot en met den 9 September 1857.

BEVALLEN: J. Otto, Z. — C. van Nimwegen, geb. Ottenhof, D. — M. J. van Leeuwen, geb. Dekker, Z., levenl. — M. Noordermeer, D. — J. Guley, geb. Verkooren, Z. — H. de Haan, geb. van Leeuwen, D. — P. K. van Borselen, geb. de Heer, D. — M. van der Haas, geb. Platteel, D. — A. Pielkemeijer, geb. van Es, D. — J. M. Smit, D. — M. Lut, geb. Cornielje, Z. — J. Dool, geb. van Leeuwen, Z. — C. Frankhuizen, geb. te Water, D. — M. Blommendaal, geb. Noest, D. — M. van Tol, Z. — J. S. Vrijbloed, geb. van der Steen, Z., levenl. — M. Koene, geb. Kok, D. — A. Bekooy, geb. van Zijp, Z. — M. J. G. Smit, geb. Eigeman, D. — L. Dool, geb. Leget, D. — N. van 't Hooft, geb. van Beveren, D. — M. van Maris, geb. Versluys, Z. — A. Stoeke, geb. van Ees, Z. — E. J. de Mey, D., levenl. — F. S. B. van der Leele, geb. Krueger, Z. levenl. — N. de la Rie, geb. Regeer, Z. — C. van der Linden, geb. Vermond, D. — E. Kettenes, geb. Staveleu, Z. — K. van Eggen, geb. de Bruin, D. — B. van Genen, geb. Passchier, Z. — T. Ju, geb. Verhoeven, D. — G. van Polanen, geb. Verlind, Z.

GEHUWD: H. Boon, Wedr. en M. E. J. C. van Ewijk, Wede. — W. T. Dulfer, Wedr. en E. van Meerlo, Wede.

OVERLEDEN: J. C. Honsbeek, D., 7 m. — J. J. Cormont, Z., 2 j. en 11 m. — Joha. Elisb. van der Wallen, 52 j. — T. Noomen, 39 j. — S. Couvée, geb. Reyst, 81 j. — H. Middendorp, 30 j. — C. Verhoogt, D., 12 d. — M. van Oosteren, geb. Geurs, 60 j. — J. S. Vrybloed, geb. van der Steen, 30 j. — H. M. Zuurdeeg, geb. Weijerman, 52 j. — J. E. Cnoops, D., 2 m. — S. J. Peiffers, D., 2 j. — J. M. de Vroede, D., 1 j. en 5 m. — W. N. Kriek, Z., 7 m. — J. M. Kruit, D., 4 m. — Corna. Christa. Overdijk, 20 j. — J. Bogert, 35 j. — A. T. van Leeuwen, 72 j. — P. L. de Bolster, Z., 2 j. en 6 m. — J. F. Speel, 33 j.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 9 September.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
Nederland Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63 9/16	63⅝	—
Dito Certificaten	» 3 »	77	77 1/16	77
Dito dito	» 4 »	97	97 1/16	97
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	—	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	153¾	154	153⅞
O. I. Leening	» 4 »	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½ »	98	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Belgie	» 2½ »	—	—	—
Dito bij Rothschild	» 2½ »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
Frankrijk, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
Spanje, Obligatien	» 1¼ »	25 3/16	25¼	—
Dito Obligatien	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	37½		
Bewijzen Coupons		5⅞		—
Portugal, te Londen	» 3 »	45⅝	45½	45½
Rusland, Obl. Hope 1798 en 1816	» 5 »	105½		
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	104½		
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	94½		
Dito 1840	» 4 »	86¾		
Dito bij Stieglitz & Co.	» 4 »	86¼		
Dito dito Nieuwe	» 4 »	85½		
Inschrijving in Assign.	» 6 »	66¾		
Certificaten van dito	» 6 »	67⅛		
Polen, Aandeelen 1835	» fl. 500 »			
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	80½	80½	80¾
Pruissen, Obl. te Londen	à 4½			
Oostenrijk, W. B. bij Goll	» 5 »			
Dito	» 4 »	61½	61⅝	61½
Dito Metall.	» 5 »	74¼	74½	74¼
Dito Nieuwe	» 5 »	86	86⅝	86 1/16
Dito 1847	» 2½ »	38⅞	38 1/16	
Brazilie, 1824 100 £	» 5 »	98¾		
Sardinie	» 5 »			
Peru, Geldleening 1854	» 4½ »			
Venezuela, Obligatiën 6 pCt. nu	» 4½ »	29¼	29½	
Grenada, Obligatiën	» 3¼ »	20 11/16	20¾	
Mexico, Obligatiën 1851	» 3 »	20⅝		
N.-Amerika, Bankactiën				

Grieken 4¾ 4⅝.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 4½.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is ƒ 9.80 à 9.90.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van de Wed. LA LAU.